

Στάση λεωφορείου, Χ. Πίντερ

Χάρολντ Πίντερ
Στάση λεωφορείου (Request stop)

ΤΑ ΠΡΟΣΩΠΑ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ

Γυναίκα

Άλλη γυναίκα

(Ουρά σε στάση λεωφορείου. Μια γυναίκα πρώτη στην ουρά κι ένας μικρόσωμος άντρας με αδιάβροχο δίπλα της. Πίσω τους, δυο γυναίκες κι ένας άντρας.)

ΓΥΝΑΙΚΑ

(Στον μικρόσωμο άντρα) *Ορίστε; Τι είπες;*

(Παύση)

Εγώ σε ρώτησα μόνο αν περνάει από δω το λεωφορείο για το Σέπερντ Μπους.

(Παύση)

Όχι ν' αρχίσεις και τα υπονοούμενα.

(Παύση)

Ποιος νομίζεις πως είσαι;

(Παύση)

Χα! Σας ξέρω όλους εσάς, έναν-έναν σας ξέρω.

(Παύση)

Ξέρουμε από πού ερχόσαστε. Κάθε μέρα σας βλέπουμε.

(Παύση)

Δεν θα μου γλιτώσεις, θα σε καρφώσω στην αστυνομία, και σε δύο λεφτά θα βρίσκεσαι σε ένα ωραιότατο κελί. Ένας πολύ φίλος μου είναι αστυνόμος.

(Παύση)

Σας ξέρω καλά. Το πρωί στεκόσαστε στις ουρές σαν να μην τρέχει τίποτα. Αλλά, αν σας πετύχει κανένας βράδυ σε μέρος απόμερο ... τότε αλλάζει η ιστορία. (Στους άλλους που κοιτάζουν στο κενό) Ακούσατε τι του είπα; Εγώ, το μόνο που τον ρώτησα είναι αν περνάει από δω το λεωφορείο για το Σέπερντ Μπους. (Στον μικρόσωμο άντρα) Έχω μάρτυρες, θα σε κανονίσω.

(Παύση)

Αγενέστατε!

(Παύση)

Ρωτάς με τον πιο πολιτισμένο τρόπο, και σου απαντάνε σαν γαϊδούρια. (Στον μικρόσωμο άντρα) Για ποια με πέρασες, μου λες; Δεν ανέχομαι να με προσβάλλουνε σε δημόσιους χώρους. Και φαίνεσαι πως είσαι ξένος. Εγώ γεννήθηκα σ' αυτή τη γειτονιά, στην άλλη γωνία. Φαίνεται πως είναι ξένος, κάνει μπαμ από πού κρατάει η σκούφια του. Και σας ξέρω καλά όλους εσάς. (Παύση. Στην άλλη γυναίκα). Συγγνώμη, κυρία μου. Αυτόν εδώ που βλέπετε θα τον πάω στον εισαγγελέα. Τον ακούσατε τι μου είπε - θα έρθετε μάρτυρας;

(Η γυναίκα κατεβαίνει το πεζοδρόμιο. Στον δρόμο)

ΑΛΛΗ ΓΥΝΑΙΚΑ

Ταξί ...

(Εξαφανίζεται)

ΓΥΝΑΙΚΑ

Τους ξέρουμε όλους αυτούς έναν-έναν. (Πηγαίνει στη θέση της) Εγώ ήμουν πρώτη.

(Παύση)

Εδώ, στην άλλη γωνία γεννήθηκα. Εδώ γεννήθηκα και μεγάλωσα. Όλοι αυτοί που μας ήρθαν απ' έξω δεν έχουνε καθόλου τρόπους. Απ' το Περού θα 'ρχονται. (Στον μικρόσωμο άντρα) Είσαι πολύ τυχερός που δεν σε πάω στον εισαγγελέα. Μια ερώτηση έκανα, και – (Οι άλλοι σηκώνουν ξαφνικά τα χέρια τους προς ένα λεωφορείο που περνάει και τρέχουν προς το μέρος του. Η Γυναίκα μένει μόνη της, σφίγγει τα δόντια και μουρμουρίζει. Ένας άντρας έρχεται από δεξιά στη στάση και στέκεται κοντά στη Γυναίκα. Αυτή τον κοιτάει με την άκρη του ματιού της. Μετά από λίγο μιλάει ντροπαλά, διστακτικά, μ' ένα ελαφρύ χαμόγελο) Συγγνώμη, μπορείτε να μου πείτε αν περνάει από 'δω το λεωφορείο για τη Μαρμπλ Αρτς;

Χάρολντ Πίντερ
Μονόπρακτα
μετάφραση Ανδρέας Μπελιές

Ασκήσεις

1. Όπως γράφει ο Ανδρέας Μπελιές, *Στα έργα του Πίντερ μεγάλη σημασία έχουν οι συχνές παύσεις, που τις παρεμβάλλει στο υπόλοιπο κείμενο, αφήνοντας μεγάλα κενά ανάμεσα στους διαλόγους. Έτσι δημιουργεί μια ατμόσφαιρα στατικότητας: κάτι περιμένουμε να γίνει, που συνήθως δεν γίνεται. Γι' αυτό και τα έργα του μοιάζουν με ποτάμια παγωμένα στην επιφάνειά τους, ενώ από κάτω συνεχίζεται ορμητικό κι αθέατο το ρεύμα του νερού.* Λαμβάνοντας υπόψη την άποψη αυτή, να διαβάσετε το κείμενο σε μικρές ομάδες, με στόχο να διερευνήσετε τον ρόλο των παύσεων. Να γράψετε τα συμπεράσματά σας για τον ρόλο των παύσεων σε κείμενο που θα διαβαστεί στην ολομέλεια.
2. Να εντοπίσετε σε ποιες περιπτώσεις χρησιμοποιείται η όρθια γραφή στο μονόπρακτο και να εξηγήσετε τη λειτουργία της στην κάθε περίπτωση.
3. Πόσα και ποια είναι τα πρόσωπα που σιωπούν στο μονόπρακτο;
 - Εργαστείτε σε ομάδες, για να δημιουργήσετε τους ρόλους αυτών των προσώπων. Κάθε ομάδα θα δημιουργήσει τον ρόλο, τον «χαρακτήρα», όπως ονομάζεται στο θέατρο, ενός προσώπου, προσδιορίζοντας βασικά στοιχεία της ταυτότητάς του (ηλικία, επάγγελμα, ενδιαφέροντα, αξίες – στάση ζωής), καθώς και τον λόγο για τον οποίο σιωπά.
 - Αν μιλούσαν τα πρόσωπα που σιωπούν, τι θα έλεγαν στη ΓΥΝΑΙΚΑ; Κάθε ομάδα θα γράψει τα λόγια του χαρακτήρα που δημιούργησε.
 - Κάθε ομάδα θα γράψει μια σελίδα ημερολογίου, στις οποίες ο χαρακτήρας που δημιούργησε θα αφηγείται και θα σχολιάζει το περιστατικό στη στάση του λεωφορείου από τη δική του οπτική γωνία.
 - Δοκιμάστε, τώρα, να παίξετε το κείμενο, λαμβάνοντας υπόψη τις σκηνικές οδηγίες, καθώς και τις παρατηρήσεις σας για τις παύσεις και για τους ρόλους που δημιούργησαν οι ομάδες.
4. *Εγώ γεννήθηκα σ' αυτή τη γειτονιά, στην άλλη γωνία, λέει η γυναίκα. Και λίγο παρακάτω Εδώ, στην άλλη γωνία γεννήθηκα. Εδώ γεννήθηκα και μεγάλωσα. Τι νομίζετε ότι υπαινίσσεται; Τι νόημα αποκτούν τα λόγια αυτά στη συγκεκριμένη περίπτωση;*
5. *Εδώ, στην άλλη γωνία γεννήθηκα. Εδώ γεννήθηκα και μεγάλωσα.* Να συνεχίσετε τον μονόλογο, αφού ορίσετε ελεύθερα τον τόπο, τον χρόνο, την ταυτότητα του αφηγητή, τον αποδέκτη και τον σκοπό της αφήγησης. Να χρησιμοποιήσετε σημεία στίξης που θα δηλώνουν παύσεις ανάμεσα στις φράσεις σας και που θα δείχνουν, επίσης, τα συναισθήματα του αφηγητή (έκπληξη, απορία, φόβο κ.ά.). Να δώσετε έναν τίτλο στον μονόλογό σας.

 ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΗ ΓΡΑΦΗ